

ZÁKLADNÉ HYGIENICKÉ POŽIADAVKY NA OCHRANU ZDRAVIA PO ZÁPLAVÁCH - POKYNY PRE VEREJNOSŤ

ZÁKLADNÉ HYGIENICKÉ POŽIADAVKY

Pitná voda

Na pitie, varenie (vrátane prípravy ľadu), pri manipulácii s potravinami a pri umývaní riadu, pracovného náčinia a iných povrchov prichádzajúcich do kontaktu s potravinami, ale aj na čistenie zubov zásadne používajte len vodu, ktorej zdravotná bezpečnosť je spoľahlivo overená.

Voda z vlastnej studne

Ak bola vaša studňa priamo zaplavená, vodu z nej nepoužívajte na pitie a iné účely v domácnosti, kým sa nevykoná jej sanácia a výsledky rozboru vody nepotvrdia, že kvalita vody v nej je vyhovujúca. Ak bývate v oblasti postihnutej povodňou, nie ste napojený na verejný kontrolovaný vodovod a máte k dispozícii ako jediný zdroj pitnej vody len vlastnú studňu, preverte si kvalitu vody v tejto studni po ukončení povodňovej situácie uskutočnením chemického a mikrobiologického rozboru aj vtedy, ak vaša studňa priamo zaplavená nebola. Kvalita podzemnej vody v studni môže byť totiž nepriaznivo ovplyvnená aj v prípade, že studňa nebola povodňovou vlnou viditeľne zasiahnutá a hladina vody v studni sa nezvýšila. Pokiaľ nebudete vedieť výsledok rozboru, na pitie a domáce účely používajte len vodu z overených vyhovujúcich vodných zdrojov a vodu balenú.

Sanácia vlastných studní

Sanáciu studne je účelné uskutočniť až po opadnutí povodňovej vlny, stabilizácii (ustálení) vodného režimu v postihnutej oblasti, po vyčistení okolia studne (odstránenie nánosov) a po jej stavebno-technickom zabezpečení. Sanáciu studne, najmä v prípade kopaných studní, pri ktorých je potrebný zostup do jej priestorov, odporúčame prenechať profesionálnym pracovníkom. Svojpomocnú sanáciu uskutočňujte vždy za prítomnosti najmenej troch osôb, a to pre prípad potreby poskytnutia prvej pomoci osobe zostupujúcej do studne.

Postup pri sanácii vlastných studní:

- Mechanicky očistite a tlakovou vodou omyte vonkajšie steny studne, poklop a čerpacie zariadenie od nánosov bahna, príp. opravte poklop studne. V prípade umiestnenia čerpadla je nevyhnutné pred otvorením studne odpojiť prívod elektrickej energie. Ak je to možné, vyťahnite zasiahnuté čerpacie zariadenie, vyčistite ho a nechajte si overiť jeho funkčnosť.
- Otvorte studňu a úplne z nej vyčerpajte vodu (najlepšie iným kalovým čerpadlom) resp. čerpajte vodu do doby, kedy už nevykazuje podľa senzorického hodnotenia známky znečistenia. Počas celej sanácie zabezpečte, aby odčerpávaná voda nemohla späťne ovplyvniť kvalitu vody v studni a odvádzajte ju v dostatočnej vzdialenosti od studne do vhodných výpustov.

- Vykonajte kontrolu vnútorného ovzdušia studne na prítomnosť jedovatých plynov znemožňujúcich dýchanie, a to spustením zapálenej sviečky až na dno studne. Ak je prostredie bez kyslíka, sviečka zhasne, v prípade výskytu metánu (plyn bez zápachu) dôjde k oživeniu intenzity plameňa.
- Po dôkladnom mechanickom očistení vnútorných stien studne, čerpaceho zariadenia ako i dna studne tlakovou vodou, príp. kefou, opláchnite očistené plochy dôkladne čistou vodou a vodu úplne odčerpajte. Umyte vnútorné steny studne a všetky zariadenia vo vnútri studne prostriedkom s dezinfekčnými účinkami na báze chlóru. Pracujte pritom zásadne v rukaviciach, používajte aj ochranné okuliare. Dezinfekčný prostriedok nechajte na očistených stenách pôsobiť najmenej 2 hodiny alebo sa riadte návodom na použitie od výrobcu.
- Po opätovnom opláchnutí vnútorných stien studne čistou vodou túto vodu znova odčerpajte, odstráňte kalom zanesenú vrstvu z dna studne a nahraďte ju novým vhodným materiálom (čistý štrk, hrubozrnný piesok).
- Studňu naplňte vodou a ak je voda stále kalná, pokračujte v jej čerpaní až do odstránenia zákalu.
- Poslednou fázou sanácie studne je dezinfekcia vody. **Na dezinfekciu na pitnú vodu používajte výlučne prípravky, ktoré sú na tento účel určené a pri ich použití dodržiavajte návody na použitie.** Pri aplikácii dezinfekčných prípravkov (či už tabliet alebo roztokov) zabezpečte, aby sa prostriedok dostal do celého objemu vody (potrebne premiešať celý objem vody). Aplikujte ho vhodným spôsobom (napr. pokropením) priamo aj na hladinu vody v studni a na vnútorné steny studne.
- Domáci vodovodný systém, ktorý je napojený na vlastnú studňu, je po povodniach nevyhnutné úplne vypustiť a napustiť ho vodou zo studne s dezinfekčným prípravkom tak, aby prešla celým rozvodným systémom a dostala sa do všetkých vodovodných kohútikov a odberných miest (sprchy a pod) vo vašom dome. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať miestam možnej stagnácie vody. Vodu s prípravkom je vhodné nechať pôsobiť cca 8 hodín. Zariadenia ako perlátory a pod. je potrebné z rozvodov odinštalovať, vyčistiť a vydezinfikovať.
- Až po vykonaní sanácie studne a dezinfekcie vody zo studne možno odobrať vzorky vody na laboratórnu kontrolu.